

OSAKASSOPIMUS

LUONNOS 6.2.2024

Ylä-Savon Vesi Oy

LUOTTAMUKSELLINEN

OSAKASSOPIMUS

YLÄ-SAVON VESI OY

SISÄLTÖ

1	YHTIÖN JÄRJESTÄYTYMINEN	1
1.1	Yhtiön lähtökohta	1
1.2	Yhtiön toimiala	1
1.3	Yhtiöjärjestys	1
1.4	Yhtiölle luovutettavat vesihuollon tavarat ja palvelut	2
2	YHTIÖN TEHTÄVÄT	2
3	OSAKKAIDEN VELVOLLISUUDET JA OIKEUDET	3
4	YHTIÖN OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET	4
5	YHTIÖN HALLINTO	4
6	RAHOITUS JA TALOUS	5
7	LAAJENTUNEEN VESIHUOLTOTOIMINNAN ALOITTAMINEN	6
8	YHTIÖN SITOUTUMINEN SOPIMUKSEEN	6
9	LIITTYMINEN JA EROAMINEN	6
10	OSAKKEIDEN LUOVUTTAMINEN	7
11	SOPIMUSMUUTOKSET	7
12	ERIMIELISYYDET	7
13	SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO	7
	LIITTEET	I

Osakassopimuksen tarkoituksena on ilmaista osakkaiden yhteinen näkemys vesihuoltoyhtiön toimialan laajentamisesta, toteuttamistavasta, ylläpidosta sekä yhtiöjärjestystä tarkentavasta toimialasta, työnjaosta ja kustannuksista. Tämä sopimus korvaa lainvoimaiseksi tai täytäntöönpanokelpoiseksi tultuaan osakkaiden 17.6.2003 allekirjoittaman osakassopimuksen ja laajentaa sen soveltamisalaa ope-
rointipalveluiden tuottamiseen erillisten palvelu- ja muiden sopimusten mukaisesti. Näistä lähtökohdasta Iisalmen kaupunki, Kiuruveden kaupunki, Lapinlahden kunta, Sonkajärven kunta ja Vieremän kunta, joita jäljempänä sanotaan osakkaiksi, ovat tehneet seuraavan sopimuksen:

1 YHTIÖN JÄRJESTÄYTYMINEN

1.1 Yhtiön lähtökohta

Sopijapuolet ovat perustaneet 3.9.2003 rekisteröidyn Ylä-Savon Vesi Oy nimisen tukkuyhtiön, jonka tehtävänä on toimia alueellisena talousveden tuottajana ja tukkumyyjänä. Sopijapuolet ovat sopineet yhtiön perustamisen toteutustavasta 17.6.2003 allekirjoitetulla osakassopimuksella.

Yhtiötä perustettaessa sopijapuolet ovat luovuttaneet vedenhankintaan liittyvää omaisuutta yhtiölle liikkeenosan luovutuksena, jolloin luovutettavaan omaisuuteen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet ovat siirtyneet tukkuyhtiölle.

Alkuperäisen osakassopimuksen mukaan yhtiön tehtävää voidaan laajentaa koskemaan myös jätevesihuoltoa osakkaiden niin päättäessä.

1.2 Yhtiön toimiala

Sopijapuolet laajentavat Ylä-Savon Vesi Oy:n toimialaa alueellisesta talousveden tuottajasta ja tukkumyyjästä vesi- ja jätevesihuollon operatiivisten ja hallinnollisten palveluiden tuottamiseen ja myyntiin vesihuoltoyhteistyössä vesihuoltolaitosten, kuntien ja vesihuolto-organisaatioiden kanssa.

Yhtiö voi ottaa järjestääkseen ja hoitaakseen vesi- ja jätevesihuollon palvelut osakaskuntien ja -yhtiöiden vesihuoltolaitosten toiminta-alueella.

Nämä operatiiviset palvelut, jotka eivät kuulu tukkuyhtiön alkuperäisiin vedenhankintaan ja johtamiseen liittyviin tehtäviin, on eriytettävä yhtiön kirjanpidossa siten, että näiden tehtävien kustannukset katetaan kokonaisuudessaan palveluita käyttäviltä osapuolilta perittävillä palvelumaksuilla.

Toimintaansa varten yhtiö voi suunnitella, omistaa, vuokrata ja hallita, rakentaa ja rakennuttaa sekä hoitaa ja ylläpitää toimintaa palvelevia kiinteistöjä, rakennuksia, rakenteita ja laitoksia, yhtiöitä, osakkeita ja osuuksia sekä vesihuollon johtoverkostoja.

1.3 Yhtiöjärjestys

Sopijapuolet hyväksyvät erillisenä liitteenä olevan yhtiöjärjestyksen. **Yhtiöjärjestykseen ei ole tarpeen tehdä muutoksia tässä osakassopimuksessa esitettyjen**

muutosten johdosta. Yhtiöjärjestykseen voidaan osakassopimusta muuttamatta tehdä pienehköjä muutoksia, jotka johtuvat viranomaisen vaatimuksista tai muista välttämättömistä tarpeista.

1.4 Yhtiölle luovutettavat vesihuollon tavarat ja palvelut

Osakkaat myyvät Yhtiölle laajentuvaan toimialaan sisältyvät tavarat ja palvelut käypään hintaan palvelu- ja liikkeenluovutus sopimusten mukaisesti liikkeen osan luovutuksena.

Yhtiön omistukseen ei kuitenkaan siirretä omistajakuntien alueella toimivien vesihuoltolaitosten toimintaan liittyviä vedenjakeluverkostoja, jätevesiviemäreitä tai jätevedenpuhdistamoita.

2 YHTIÖN TEHTÄVÄT

Yhtiön tehtävät laajenevat tukkuyhtiön aiempien tehtävien lisäksi niin, että tehtävät sovitaan tarkemmin erillisessä palvelusopimuksessa ja muissa sen liitteenä olevissa sopimuksissa sekä mahdollisissa myöhemmissä sopimuksissa.

A. Tukkuvetehtävät

Tukkuyhtiön ensisijaisena tehtävänä on hankkia kulloinkin voimassa olevien normien ja säädösten mukaista talousvettä ja johtaa sitä riittävällä paineella osakkailleen. Riittävällä paineella tarkoitetaan veden johtamista ylävesisäiliöillä varustettuihin painepiireihin tai pääpainepiireihin.

Tukkuyhtiö ei ole velvollinen ilman erillissopimusta nostamaan merkittävästi toimittamansa veden määrää vastaamaan osakkaansa jakeluverkostoon kuuluvan yksittäisen suurkuluttajan huomattavasti lisääntyneeseen vedentarpeeseen. Ennen vedentoimittamista laaditaan uuden suurkuluttajan esim. teollisuuslaitoksen vedentoimituksesta erillinen vedentoimitussopimus (, jossa myös Ylä-Savon Vesi Oy on sopijaosapuolena).

Osakkaiden vedenkäyttö on ollut seuraavan taulukon mukainen, eikä siihen ole näköpiirissä merkittäviä muutoksia.

Kunta	2021			2022		
	m ³ /v	m ³ /d	osuus	m ³ /v	m ³ /d	osuus
Iisalmi	1 934 147	5 299	39,5 %	1 854 044	5 080	39,2 %
Kiuruvesi	692 712	1 898	14,1 %	672 007	1 841	14,2 %
Lapinlahti	1 711 121	4 688	34,9 %	1 654 808	4 534	35,0 %
Sonkajärvi	230 594	632	4,7 %	220 043	603	4,7 %
Vieremä	325 911	893	6,7 %	326 944	896	6,9 %
Kuopio	1 496	4	0,0 %	1 395	4	0,0 %
Yhteensä	4 895 981	13 615	100,0 %	4 895 981	12 957	100,0 %

B. Operointipalvelut

- asiakaslaitosten asiakaspalvelu ja taloushallinto
- vesijohto- ja viemäriverkoston hoito ja ylläpito
- jätevedenpuhdistamoiden hoito- ja ylläpito
- asiakaslaitosten vesihuoltoinfran omaisuudenhallintatehtävät
- Kehittämisen tukipalvelut
- Vedenjakelun tarkkailu koko vedenjakelujärjestelmässä
  - o Tukkuyhtiö hoitaa terveystarpeiden määräämään vedenlaadun valvonnan laitoksen omistamassa järjestelmässä ja kaikkien osakkaiden omistamien laitosten toiminta-alueilla. Tukkuyhtiö voi ottaa hoitaakseen myös osakkaidensa asiakkaina olevien vesiyhtiöiden ja osuuskuntien vedenlaadun valvonnan. Tukkuyhtiö vastaa osaltaan vesihuollon valmiussuunnittelusta ja tarvittavista toimenpiteistä myös osakkaiden osalta.

C. Muut tehtävät

- Vesihuollon kehittäminen
  - o Tukkuyhtiön tehtävänä on kehittää koko vedenjakelujärjestelmää vedenhankinnasta vedenjakeluun kuitenkin siten, että kunnan sisäisen verkoston kehittäminen niiltä osin kuin se ei vaikuta koko järjestelmän toimintaan kuuluu osakaskunnille. Kehittämistyön tuloksena tukkuyhtiö laatii määrävlein kehittämissuunnitelman, missä annetaan ohjeet kunkin osakaskunnan vesijohtoverkoston kehittämistoimenpiteistä. Niiltä osin kuin nämä ohjeet johtuvat tukkuyhtiön vedensiirtotarpeista jakeluverkon kautta, osallistuu tukkuyhtiö jakeluverkon laajennusinvestointeihin tarvitsemansa osuuden suhteessa.
- Toiminnan kannalta tarpeellisten pohjaveden muodostumisalueiden suojeleminen, tarkkailu ja valvonta sekä tarpeellisten suojeletoimenpiteiden toteuttaminen.

Yhtiön tehtävää voidaan laajentaa koskemaan myös jätevesihuoltoa osakkaiden niin päättäessä.

3 OSAKKAIDEN VELVOLLISUUDET JA OIKEUDET

Vesihuoltolain mukainen vesilaitostoiminta jää kuntien omistukseen ja ylläpidettäväksi.

Osakkaat sitoutuvat ostamaan kaiken tarvitsemansa talousveden tukkuyhtiöltä.

Osakkaat luovuttavat tukkuyhtiön käyttöön korvauksetta omistamaansa jakeluverkkoa veden siirtoon toiselle osakaskunnalle. Jos jakeluverkon kapasiteetti käy tukkuyhtiön tarpeista johtuen riittämättömäksi, noudatetaan menettelyä, joka on esitetty edellä kohdan 2 momentissa 6 (Vesihuollon kehittäminen). Niiltä osin kuin

laajennusinvestoinnit palvelevat osakkaan sisäistä vedenjakelua, osakas kustantaa omat investointinsa.

Osakkaat sitoutuvat myymään tukkuyhtiölle palvelujaan omakustannushintaan, joka sisältää osakkaalle aiheutuvat kaikki kulut, mutta ei ylimääräistä katetta.

Osakkaat sallivat tukkuyhtiön sijoittaa korvauksetta tarvittavia vedenjakeluverkostojen ohjausjärjestelmiä omistamiensa rakenteiden yhteyteen.

Osakkaat vuokraavat tukkuyhtiölle sen tarvittavat maa-alueet erikseen tehtävillä sopimuksilla.

Osakkaat sitoutuvat antamaan takauksen tukkuyhtiön investointeja varten tarvitsemille rahoituslainoille, kukin vuorollaan omistusosuuksien likimääräisessä suhteessa.

Osakkaat ovat velvollisia kuulemaan yhtiötä yhtiön toimialaan kuuluvissa tai siihen vaikuttavissa asioissa.

Osakkaalla on oikeus tehdä yhtiön omistamaan runkolinjaan talousveden toimittamisen kannalta välttämätön haaroitus. Tämä oikeus ei kuitenkaan koske yhtiön itsensä toiminnan aloittamisen jälkeen rakentamia linjoja.

Osakkaalla ja sen omistamalla vesihuoltolaitoksella on oikeus hankkia yhtiöltä vesihuoltolaitostoimintaan liittyviä operointipalveluita haluamassaan laajuudessa. Palveluiden hankkimisesta yhtiö tekee palveluhankintasopimuksen kunkin laitoksen kanssa erikseen.

4 YHTIÖN OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Yhtiön omistusosuudet säilyvät aiemman osakassopimuksen mukaisina ja se jakaantuu seuraavasti:

Iisalmen kaupunki	43,58 %	4620 kpl
Kiuruveden kaupunki	11,04 %	1170 kpl
Lapinlahden kunta	36,04 %	3820 kpl
Sonkajärven kunta	4,62 %	490 kpl
Vieremän kunta	4,72 %	500 kpl
Yhteensä	100,00 %	10 600 kpl

Yhtiön osakepääoma on 6 953 600,00 € Osakkeiden nimellisarvo on 656,00 euroa.

Yhtiön kaikilla osakkeilla on yhtäläiset oikeudet ja omistusosuuksien mukaiset äänimäärät.

Mahdollinen osakepääoman korotus tai muutos jaetaan osakemäärien suhteessa, paitsi jos muutos liittyy vain yhden tai osan osakkaista oleellisesti kasvaneeseen vedenostotarpeeseen tukkuyhtiöltä, jolloin osakepääoman korotus suunnataan ko. osakkaille.

5 YHTIÖN HALLINTO

Osakkaat sitoutuvat käyttämään äänioikeuttaan yhtiökokouksessa siten, että Yhtiön hallitukseen valitaan osakkaiden ehdottamia henkilöitä seuraavalla tavalla:

1. Yhtiön hallitukseen kuuluu kahdeksan (8) jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsen.
2. Osakaskunnilla on jäseniä hallituksessa seuraavasti:

Iisalmi	2
Kiuruvesi	1
Lapinlahti	2
Sonkajärvi	1
Vieremä	1

Lisäksi yhdeksi hallituksen jäseneksi ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen valitaan valtuustokausittain vuoron perään Kiuruveden, Sonkajärven ja Vieremän ehdottama edustaja em. järjestyksessä.

Puheenjohtajaksi valitaan suurimman osakkaan edustaja ja varapuheenjohtajaksi toiseksi suurimman osakkaan edustaja.

Tilintarkastajaksi valitaan Iisalmen kaupungin osoittama tilintarkastaja.

Hallituksen jäseneltä edellytetään perehtyneisyyttä Yhtiön toimialaan.

6 RAHOITUS JA TALOUS

Yhtiö rahoittaa toimintansa ja investointinsa pääsääntöisesti tulorahoituksella.

Yhtiö hoitaa talouttaan ja pitää taksat vesihuoltolain tarkoittamalla tasolla niin, että yhtiö voi hoitaa sopimuksiensa ja osakkaidensa sopimusten mukaiset operatiiviset ja hallinnolliset palvelutehtävät sekä kehittämis- ja rakentamistoimet tarkoituksenmukaisesti. Yhtiö voi ottaa vastaan valtion, EU:n ja kuntien avustuksia toimintaansa varten.

Yhtiö ei saa tuottaa voittoa enempää kuin yhtiön vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen, osakkaiden vesihuoltovelvoitteiden ja yhteiskunnallisten velvoitteiden sekä kehittämis- ja rakentamistoimien tarkoituksenmukainen hoitaminen vaatii.

A) Tukkuveden hinta

Kaikkia osakkaita veloitetaan samansuuruisella kulutusmaksulla (€m³).

Maksun suuruus määritetään vuosittain siten, että maksutuloilla yhtiö kattaa sille kuuluvista tehtävistä A (tukkuvesi) ja C (muut tehtävät) muodostuvat kaikki kustannukset.

Veden laskutus perustuu osakkaan alueella kulutetun vesimäärän mittaukseen. Vesi mitataan pääsääntöisesti vedenottamoilta lähtevästä putkesta sekä kuntien rajat ylittävistä putkista. Yhtiö omistaa ja hankkii mittausjärjestelmät osakkailta tai ulkopuoliselta toimittajalta.

Vuotovedestä vastaa kukin osapuoli ylläpitämiensä verkostojen osalta kustannuksellaan.

B) Operointipalveluiden hinta

Operointipalveluista aiheutuvat kustannukset yhtiö kattaa palveluja ostavalta laitokselta veloittavilla palvelumaksuilla kohdistamalla kustannukset aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Operointipalveluiden osalta laaditaan yhtiön tilinpäätöksessä eriytetty tuloslaskelma ja tase, jolla kustannusvastaavuutta voidaan seurata.

Yhtiö ei saa käyttää tukkuvesitoiminnasta kertyneitä varoja tai maksutuloja operointipalvelutoiminnan rahoittamiseen.

Tukkuyhtiön tulee noudattaa avointa tiedotusta osakkaisiin päin myös yksityiskohdaisen hinnoittelun osalta.

Tukkuyhtiö sitoutuu ottamaan vastuuvakuutukset mahdollisten vahinkojen ja haittojen korvaamiseksi.

Vakuutukset tulee olla erilliset tukkuvesitoiminnalle (Tehtävät A ja C) ja operointipalveluille (Tehtävä B).

Yhtiölle mahdollisesti osapuolten keskinäisten sopimusten tai oikeuden päätösten perusteella määräytyvät korvaukset on rahoitettava samalta tehtäväalueelta kertyvillä varoilla, jolla korvauksen kohteena oleva tapahtuma on tapahtunut.

7 LAAJENTUNEEN VESIHUOLTOTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Yhtiö ryhtyy välittömästi uuden järjestäytymisensä ja siihen liittyvien sopimusten edellyttämiin toimenpiteisiin toiminnan aloittamiseksi uusissa palvelu- ja muissa sopimuksissa edellytetyssä laajuudessa. Yhtiön tukkuvesitoimintaa varten palkkaama toimitusjohtaja ja muu henkilökunta pysyy yhtiön palveluksessa. Yhtiö ottaa haltuunsa laajennettua toimintaa varten osakkaiden luovuttaman omaisuuden sekä huolehtii laajentuvassa palvelutoiminnassa tarvittavista hankinnoista.

Yhtiö sitoutuu ottamaan vastaan palvelukseensa osakaskuntien vesihuoltolaitosten henkilöstön vanhoina työntekijöinä ennen laajentuvan palvelutoiminnan aloittamista. Siirtymisistä tehdään palvelusopimuksen liitteeksi tulevat erilliset liikkeenluovutussopimukset.

Yhtiö huolehtii toimintansa aikana, että sen organisaatio pysyy mahdollisimman kevyenä sopimusten ja lakien edellyttämien velvollisuuksien hoitamisessa.

8 YHTIÖN SITOUTUMINEN SOPIMUKSEEN

Yhtiö allekirjoittaa tämän sopimuksen ja sitoutuu noudattamaan sen määräyksiä.

9 LIITTYMINEN JA EROAMINEN

Yhtiöön voi liittyä uusia kunta- tai niihin rinnastuvia yhteisömuotoisia vesihuoltolaitoksia. Tällöin suoritetaan suunnattu osakeanti yhtiön osakepääoman korottamiseksi. Jos osakas haluaa erota yhtiöstä, eroaminen tapahtuu osakeyhtiölain ja yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Tällöin muut osakkaat sitoutuvat lunastamaan

osakkeet omistuksiensa suhteessa ja maksamaan eroavalle osakkaalle kuuluvan osuuden alkuperäisestä osakepääomasta ilman korkoa. Oikeudet, velvollisuudet ja vastuut siirtyvät tällöin osakkeiden mukana.

Eroamisesta on ilmoitettava kaksi (2) vuotta ennen eroamisajankohtaa yhtiön hallitukselle.

10 OSAKKEIDEN LUOVUTTAMINEN

Osakkaat sitoutuvat olemaan luovuttamatta osakkeita muille kuin Ylä-Savossa sijaitsevalle kunnalle, kuntayhtymälle tai kuntien täysin omistamalle yhteisölle ja joka tulee samalla yhtiön asiakkaaksi sitoutumalla samoihin vesihuollon sopimuksiin kuin alkuperäiset osakkaat ja yhtiö.

Osakkeiden luovuttamisesta kaupalla, vaihdolla tai muulla luovutustoimella muille kuin edellä mainituille tahoille tulee osakkaiden olla yksimielisiä. Luovutus tulee voimaan, kun osakkaiden kunnanvaltuustojen samansisältöiset päätökset tulevat lainvoimaiksi edellytyksellä, että yhtiöjärjestys on ennen luovutusta muutettu niin, että siihen sisältyy lunastusvelvollisuus sellaiselle osakkeenomistajalle, joka saavuttaa yhtiön kaikista osakkeista 66,7 %:n omistusosuuden.

Jos sopijapuoli rikkoo tässä kohdassa mainittua luovutusrajoitusta, on rikkova sopijapuoli velvollinen maksamaan muilla sopijapuolille sopimussakkona luovuttamistaan osakkeista saamansa vastikkeen. Sopimussakko on kuitenkin yhteensä enintään miljoona euroa ja jaetaan muilla sopijapuolille heidän yhtiöstä omistamiensa osakkeiden suhteessa. Sopimussakko sidotaan Tilastokeskuksen ylläpitämään elinkustannusindeksiin (1951:10=100) 31.12.2023, jolloin indeksin pisteluku on 2316.

11 SOPIMUSMUUTOKSET

Tätä sopimusta voidaan muuttaa vain kaikkien sopijapuolten kirjallisella sopimuksella, joka hyväksyty samassa järjestyksessä kuin tämä sopimus.

12 ERIMIELISYYDET

Tästä sopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan Pohjois-Savon käräjäoikeudessa.

13 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi, kuitenkin enintään siihen asti, kunnes yhtiö katsotaan purkautuneeksi.

Tämän sopimuksen määräykset sitovat yhtiön itsenä lisäksi kutakin sopijapuolta sopimuksen voimassaoloajan edellyttäen, että sopijapuoli on yhtiön osakas.

Tämä sopimus sitoo asianomaista kaupunkia tai kuntaa vasta, kun tätä sopimusta koskeva kaupungin- tai kunnanvaltuuston päätös on saanut lainvoiman tai päätös on pantu täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Tämä sopimus on laadittu kuutena (6) samanasaisena kappaleena.

Paikkakunnalle xx. xxxx kuuta 202x

Etunimi Sukunimi

Iisalmen kaupunki
asema

Etunimi Sukunimi

Kiuruveden kaupunki
asema

Etunimi Sukunimi

Lapinlahden kunta
asema

Etunimi Sukunimi

Sonkajärven kunta
asema

Etunimi Sukunimi

Vieremän kunta
asema

Etunimi Sukunimi

Ylä-Savon Vesi Oy
asema

LITTEET

1. Yhtiöjärjestys
2. Operointipalvelusopimus